

FESTIVALSPECIAL

13de JAARGANG, NR. 241a
23 JULI 2015

IN DIT NUMMER:

- 1 **NORTH SEA JAZZ FESTIVAL**
Verslag: Peter J. Korten
Foto's: Joke Schot
- 8 **GENT JAZZ FESTIVAL**
Verslag: Hessel Fluitman
Foto's: Bruno Bollaert e.a.
- 11 **JAZZ FESTIVAL MIDDELBURG**
Verslag: Bart Hollebrandse
- 13 Bijlage: **Jazz in beeld**

JAZZFLITS 242
staat 17 AUGUSTUS op
<http://www.jazzflits.nl>

JAZZ OP DE PLANKEN

NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Datum en plaats:
10, 11, 12 juli 2015,
Ahoy, Rotterdam.

Het North Sea Jazz Festival is veertig jaar oud. En alweer tien jaar in Rotterdam. Dat werd sober gevierd met ... zoals gebruikelijk weer een heel goed georganiseerd festival. Een klein feestelijk tintje was de aanwezigheid van een aantal artiesten die ook op de eerste editie speelden: Han Bennink (dit jaar Artist in Residence), John Engels, Hans Dulfer, Lee Konitz en Randy Weston. Verder waren er diverse iconen, veteranen en ook jonge talenten, vaak uit eigen land. Andermaal prijkten grote namen op het programma: Lionel Richie, Typhoon, Chaka Khan, Mary J. Blige, Jett Rebel en Lady Gaga. De jazzpurist ziet deze publieksmagneten als financiers voor het festival. Deze namen maken het mogelijk dat Rotterdam weer even de jazzhoofdstad van de wereld is. Het festival was nog nooit zo snel uitverkocht. Op het terrein waren opnieuw kleine, vooral logistieke wijzigingen aangebracht, waardoor de toegankelijkheid van diverse zalen is verbeterd en de doorstroming van het publiek soepeler verliep. Ook waren er diverse stilistische verbeteringen. Daarmee is de perfectie misschien wel bereikt. In artistiek opzicht was er een overdaad aan interessante concerten met vaste waarden en ook wat verrassingen. Een greep uit het aanbod vindt u op de volgende pagina's.

i a 77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

Branford Marsalis kijkt zondag even toe. (Foto: Joke Schot)

vrijdag

Omdat hij in zaal Madeira het eerste concert gaf, had **Anouar Brahem** het voordeel dat hij alle tijd had om de soundcheck zonder publiek te doen. Zijn muziek vroeg daar ook om. Hij speelde met hetzelfde kwartet als op zijn recente dubbel-cd 'Souvenance'. Brahem heeft de oud uit de begeleidende rol gehaald en er een solo-instrument van gemaakt. Presentatrice Vera Vingerhoeds tot het publiek: "Ziet u hem voor het eerst live? Dan heeft u een prachtige keus gemaakt!" Toen de band opkwam werd deze ontvangen met een luid en respectvol applaus. Pianist François Couturier opende het concert gevoelig, met heel herkenbare muziek van de cd. Couturier bleek een sensitief mens want hij veegde met een doek na elk stuk de toetsen af. Pas na een paar minuten viel Brahem in. Hij combineerde zijn Tunesische roots met jazz en het publiek leefde zo mee dat het nauwelijks durfde te ademen. Het was knap hoe de rustige sfeer van de cd werd nagebootst. Maar er waren ook voortreffelijke contrasten; een 'slappende' bassist en de langzame lange lijnen van de basklarinet. Na het eerste nummer ging niemand weg. Gelukkig had niemand zich in het concert vergist. Vingerhoeds had dus gelijk. Brahem stelde de band voor, maar bescheiden als hij is noemde hij zichzelf niet. Couturier deed dat voor hem, gebarend en zonder stem. Iedereen begreep het. Opvallend was de prachtige samenwerking van de snaarinstrumenten; complex maar zonder bladmuziek.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Technospecialist Henrik Swartz. (Foto: Joke Schot)

In de grootste hal van het festival speelde **Marcus Miller**. Hij is een vaste gast met zijn omhoog gerichte 'slappende' duim. Met zijn kenmerkende gezichtsuitdrukking en onafscheidelijk hoedje vulde hij de ruimte met aanstekelijke muziek. Hij speelde stukken van zijn laatste cd 'Afrodeezia', zoals 'Hylife' en 'B's river', waarbij hij ook zong. Krachtige solisten waren saxofonist Alex Han en trompettist Lee Hogans.

Van geheel andere aard was het solo-optreden van de Belgische pianist **Jef Neve**. Na 'Lush life' gespeeld te hebben, vertelde hij enthousiast en uitgebreid over de achtergrond van Billy Strayhorn, de componist. Daarna klonk een stuk van eigen hand: 'Could it be true'. Dit was een zich mooi ontwikkelend liedje met sterke contrasten: romantisch en afwisselend heftig. Neve is niet schuw van klassieke invloeden. Hij leek zich in de eerste helft van het concert soms te vergalopperen met een behoorlijk zwaar toucher, later maakte hij dat ruimschoots goed. Ineens ging het tempo drastisch omlaag en speelde hij minder hard. Van Joni Mitchell voerde hij 'A case of you' uit. Maar eerst droeg hij de tekst voor en uitte zijn waardering voor de song. De fijnzinnige vertolking had een mooie baslijn met de linkerhand. Het staat ook op zijn recente cd 'One'. Het licht werd gedempt en zelfs de airco van de zaal werd hoorbaar. Neve speelde ook een compositie die hij voor een dansvoorstelling had geschreven: 'Solitude'.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERSLAG NORTH SEA JAZZ

De Zwitserse pianist **Nik Bärtsch** had een nieuwe band: **Ronin's Rhythm Clan**. Naast de oude kern waren er drie blazers en een gitarist bij. Wat gebleven is: ze maken 'minimalistische zen-funk'. Na een zeer uitgebreide soundcheck klonk het in het Zwitserduits: 'Anfangen?' Direct in de eerste seconde klonk het spatgelijk. De mannen spelen wekelijks in Zurich. Vandaar. De groep speelde 'Modules', want zo noemt Bärtsch zijn composities. Het optreden was in bijna duisternis, afgezien van wat 'blacklights'. Bij elke ingrijpende wending in de muziek was er een abrupte verandering in de belichting. Sha schitterde met zijn sterk percussieve spel op basklarinet. Hij leidde ook één stuk. Bärtsch sloeg ook met een speciale stok in het binnenste van de vleugel. Daarbij had de groep een 'nanotiming'. Het was gewaagd om deze formatie op een festival te programmeren, maar het resultaat was zo fantastisch dat de groep juist een grotere zaal verdiende.

Het was gewaagd om Ronin op een festival te programmeren, maar het resultaat was zo fantastisch dat de groep juist een grotere zaal verdiende.

De succesvolle combinatie van pianist **Bugge Wesseltoft** en technospecialist **Henrik Swartz** is uitgebreid met bassist **Dan Berglund**, bekend van het Esbjörn Svensson Trio (EST). Het trio bouwt voort op het fundament van diverse componisten door een sterke smelting van allerlei stijlen. Het resultaat was volstrekt unieke muziek. Door alle elektronische effecten (zelfs op de bas) was het vaak niet duidelijk wie welk geluid produceerde. Het concert startte met een bak ruis, maar ontwikkelde vlot naar een swingende sound. De zaal had een buitengewoon goed geluid en vooral de akoestische bas klonk perfect. Berglund kon heerlijk strijken maar liet soms zijn bas expres klinken als een oude tandartsboor. Helaas werd het feestje verstoord door een rare resonantie in zijn instrument. Dat hoorde er écht niet bij. Gelukkig was het euvel snel hersteld. Er leek weinig of geen plan achter de set te zitten en dat maakte het interessant en spannend. Op het laatst overheerste de techno en een deel van het joelende publiek kon (eindelijk) dansen.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

Marcus Miller. (Foto: Joke Schot)

Bugge Wesseltoft. (Foto: Joke Schot)

Jef Neve is niet schuw van klassieke invloeden. Hij leek zich in de eerste helft van het concert soms te vergalopperen met een behoorlijk zwaar toucher, later maakte hij dat ruimschoots goed.

Jef Neve. (Foto: Joke Schot)

VERSLAG NORTH SEA JAZZ

zaterdag

Zaterdag startte in zaal Hudson met het **Richard Galliano** New Musette Quartet.

Al dertig jaar is de uiterst virtuoze accordeonist de belangrijkste vertolker van de 'nieuwe' musette. Hij nam het initiatief om dit met jazz te combineren. Direct in de eerste minuut waren ze op stoom, zelfs zonder aftellen. De ritme-tandem was heel degelijk maar viel niet speciaal op. Er klonk wel een mididrumsolo maar verder kwam het niet. Wie wel opviel was gitarist Sylvain Luc. Zijn stijl deed vaak denken aan die van Jesse van Ruller, maar soms ook aan die van Pat Metheny. Het duo zat geheel op dezelfde artistieke lijn. Ze schitterden samen in een intense blues en waren gelijkwaardige opponenten. Galliano kan werkelijk alles op zijn accordeon. Hoewel meestal opgewekt en vrolijk kon hij zijn instrument ook laten huilen. Op het eind van het concert speelde hij een ballad op mondharmonica.

Daarna gingen we nóg verder terug in de historie met **Randy Weston** (89) en **Billy Harper** (72), twee veteranen, Weston letterlijk van het eerste uur. Hij speelde namelijk ook op zaterdag 17 juli 1976, op het eerste festival in Den Haag. Anders dan in de begintijd van North Sea Jazz is een duo van piano en saxofoon nu algemener. Weston legde uit dat de tenorsaxofoon de basis legt: "Hij speelt de melodie niet, maar je hoort hem wel."

Billy Harper heeft echt zo'n ouderwets tenorgeluid. Harper boog moeilijk vanaf zijn barkruk om zijn waterflesje te pakken, maar had een prachtig schoon geluid. Ze deden allebei een solostuk. Weston had daarbij een sterke voorkeur voor lage tonen. Het concert was langzaam en rustig: bedaard door bejaard. Maar gelukkig zijn ze er nog. Voor wie dit concert gemist heeft: luister naar hun recente cd 'The Roots Of The Blues'. Even later nóg een veteraan: bassist **Ron Carter** (78). In zijn kwartet stond de bas logischerwijs centraal. Voor een volle zaal speelden ze post-bop. Met drums én percussie. Carter weet nog heel goed wat swingen is. Zijn glijtonen waren heel herkenbaar. Wat pianiste Renee Rosnes ook wilde, Carter hield de touwtjes strak in handen. Hij speelde trefzeker en met grote autoriteit en hij was duidelijk de bescheiden leider. De statige heer, met strik, soleerde zorgvuldig zoals altijd. Met slechts één spot op hem gericht werkte hij diverse thema's uitvoering en langdurig uit.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

De uiterst virtuoze Richard Galliano. (Foto: Joke Schot)

De aanwezige percussie leverde helaas weinig uitdagends. Dit was geen spectaculair concert maar de oude meester zorgde er wel voor dat alles klopte.

Made in Chicago bestaat uit een groep muzikanten uit, inderdaad, Chicago. Maar dit keer zonder saxofonist Henri Threadgill, helaas. In deze groep komen bebop, hardbop, blues en vrije improvisatie samen. De kakofonische soundcheck bleek profetisch. Pianist Muhal Richard Abrams bladerde langdurig in zijn muziekpapier toen saxofoon en drums al van start waren gegaan. Saxofonist Roscoe Mitchell blies een viernotig motiefje dat hij eindeloos herhaalde. Daarbij paste hij 'circular breathing' toe. Schijnbaar zonder adem te halen speelde hij maar door en door, bezwerend en transcenderend. Abrams produceerde handenvol ontoegankelijke hamerige dissonanten. Overigens was Jack DeJohnette een totaal andere drummer dan wie hij is in het trio van pianist Keith Jarrett. Het publiek werd opvallend onrustig van de schurende en krakende piep-piep-knor van Mitchell. Zijn tenor klonk als een plastic kinderfluitje. Mitchell is 74, maar zou zo in de ICP kunnen stappen. Wat een levendige energie heeft die man! Later in het concert kwam er toch bladmuziek aan te pas. De groep speelde extreem langzaam met ongemakkelijk lange pauzes. Dit optreden was razend spannend door de absolute onvoorspelbaarheid.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERSLAG NORTH SEA JAZZ

Naast alle bekende artiesten waren er ook verrassingen. In de gangen kreeg ik een tip van programmeur Frank Bolder: **Theo Croker**. Zijn opa was ook trompettist: Doc Cheatham. Croker zit in de straightahead-hoek en heeft veel weg van Roy Hargrove. Hij speelt ook in de band van Dee Dee Bridgewater, maar was nu een echte leider. De lange magere man blies kaarsrecht, trefzeker en met een mooie toon. Hij maakte ook even gebruik van subtiele elektronische effecten. De band achter hem was van een mindere kwaliteit. Alsof ze de leider op hun tenen moesten volgen. Saxofonist Anthony Ware soleerde alsof hij dat eigenlijk niet durfde. Naast eigen composities zoals 'AfroPhysicist' en 'Bo Massekela', klonk ook 'A shade of jade' van Joe Henderson. De ballad waarop ik hoopte kwam niet in de tijd dat ik in de zaal zat.

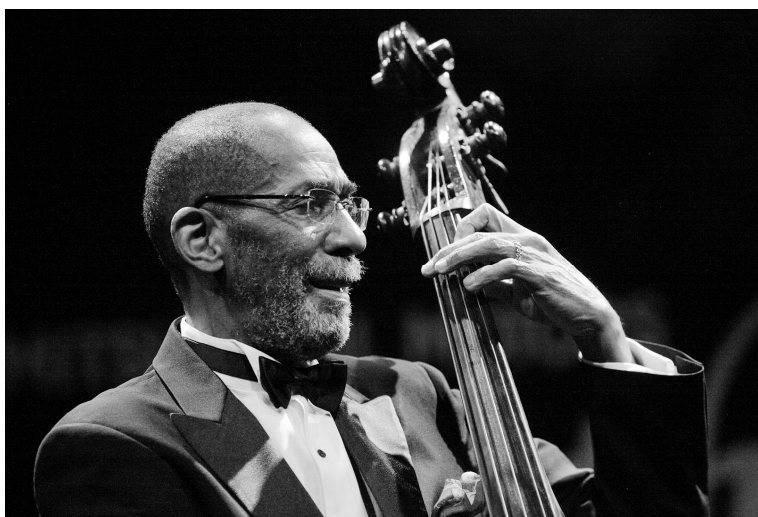
Er waren twee optredens gepland van het **Metropool Orkest**. Het eerste betrof de bigband van het orkest. Onder leiding van Jörg Achim Keller werden zijn arrangementen gespeeld van de plaat 'The Blues And The Abstract Thruth' van Oliver Nelson. Dit oudere werk werd in zijn geheel afgewerkt, maar dan in een fris nieuw pak gestoken. Presentatrice Mijke Loeven roemde de legendarische historische bezetting. "Het wordt nu gespeeld door de beste muzikanten van Nederland. Nee, van de wereld!" Onder anderen trompettist Rik Mol en gitarist Peter Tiehuis soleerden met grote souplesse. Dit concert was een goede reden om de klassieker van Oliver Nelson weer eens uit de kast te halen.

Let even op de volgorde van de naam van de volgende act: **The Bad Plus Joshua Redman**. The Bad Plus is al vijftien jaar een heel apart pianotrio. Wars van de traditionele opvattingen rond deze bezetting mixen ze op eigenzinnige wijze jazz en rock. Maar nu dus plus Joshua Redman. In 2012 traden ze ook al samen op. Beide partijen behielden hun artistieke identiteit. Redman drukte wel zijn stempel op het optreden, maar hij was nooit dominant. Hun eerdere samenwerking resulteerde in een album en daarvan speelden ze diverse stukken. Eén ervan opende in absolute chaos, culminerend in uptempo gejaag. David King roffelde absurd snel op zijn 'kit' en Ethan Iverson liet zijn romantische bespiegelingen evolueren tot een trots klassiek stuk. Vier sterke karakters. [...vervolg op de volgende pagina](#)

Han Bennink speelde op zondag met ICP.
(Foto: Richard Sinte Maartensdijk)

Trompettist Theo Croker, een lange magere man, blies kaarsrecht, trefzeker en met een mooie toon.

Ron Carter hield de touwtjes strak in handen. (Foto: Joke Schot)

VERSLAG NORTH SEA JAZZ

zondag

Het **ICP** is vaak in het land te zien, maar een concert met gitarist Marc Ribot is uniek. Het concert stond in het teken van Artist in Residence Han Bennink. En hoewel hij liever achter alleen een snare drum zit, was hij nu te vinden achter een 'normaal' drumstel. De belofde en verwachte chaos ontstond direct al in de eerste seconde. Maar even later viel het stil met de grommende trombone van Wolter Wierbos. Even later volgde een humoristisch stukje New Orleans-jazz. Het was altijd de vraag wat afgesproken is en wat volledig vrije improvisatie.

Free-jazz liep naadloos over in een bigbandsound. Bennink zat zoals gebruikelijk in zijn korte broek. Hij was (letterlijk) het stralende middelpunt van de band. Bij één stuk twijfelde het publiek of het echt klaar was. Bennink riep toen voor het applaus uit: "Dank u wel!" Uiteraard volgden er de kenmerkende titels zoals 'Kneushoorn' en 'De sprong o romantiek der hazen'. In deze laatste, van Mischa Mengelberg, zat een aantrekkelijke solo van pianist Guus Janssen. De gastgitarist deed prima mee in het gezelschap, maar viel niet echt op. Toen ik opstapte om naar het Metropool Orkest te gaan kwam er ineens die explosieve improviserende ontlading. Bennink en Ribot! Slechts een paar minuten lang. Maar ik ben blij dat ik dit kippenvelmoment niet heb gemist. Het tweede optreden van het **Metropool Orkest** was in de Arena, dit keer onder leiding van Jules Buckley. Het voltallige orkest zat op het podium, met harp,

vibrafoon, een koor (Consensus Vocalis) én achtergrondzangers. Dit orkest kan echt alles. Zangeres Laura Mvula was de ster. Haar gevoelige zang paste perfect bij de prachtige gestreken baslijnen van het orkest. Een groots geluid vulde de gigantische ruimte. Of het een klein liedje was of gloedvolle langzame soul, dit optreden wist het enorme gehoor gemakkelijk te ontroeren. Van het grote orkest ging het naar klein en intiem. Mvula werd begeleid door celliste Annie Tangberg en zong het door Michael Jackson groot gemaakte Human Nature. Daarna zette drummer Martijn Vink hetzelfde stuk in, maar nu met het voltallige orkest.

Het talent van trompettist **Avishai Cohen** is algemeen bekend. Zijn optreden trok terecht een volle zaal en zijn geluid is ondertussen behoorlijk herkenbaar. Zijn trio heet Triveni en bestond verder uit Yoni Zelnik op bas en Nasheet Waits
[...vervolg in de rechterkolom](#)

Roy Hargrove sloot het festival af. (Foto: Joke Schot)

op drums. Omer Avital is bassist op de laatste cd van Triveni 'Dark Nights' maar in Zelnik vond Cohen een waardige vervanger voor het concert. Met slechts een klein gezelschap maakte het trio een groots geluid. Meestal swingde het net niet en dan weer wel. De muziek was opvallend melodieloos, soms ook zonder duidelijk aanwijsbaar ritme. Of er waren juist meerder ritmische lagen. Het waren in ieder geval geen 'liedjes'. Maar het was altijd virtuoos. Cohen kent de geschiedenis en voegde daar zijn eigen kleurrijke hoofdstuk aan toe. Van de cd speelden ze het fantastische 'Dark nights, darker days', en een uiterst langzame versie van een van de mooiste thema's uit de jazz: 'Goodbye Pork Pie Hat'. Tijdens laatstgenoemd stuk dreunde het geluid van de naastliggende zaal wel heel erg door. Er was ook een ode aan Cohens moeder: 'November 30th' en Frank Fosters 'Shining stockings'. Tussendoor deed Cohen grappig door in het Nederlands woorden met een harde 'g' uit te spreken, zoals 'gelaachen'. "Dat lijkt op Hebreeuws!" En: "Gisteravond stond Wayne Shorter op dit podium. Wat een eer!" Drummer Nasheet Waits is misschien wel de snelste drummer die er is. Tijdens een stuk sloeg hij zich wezenloos, ondanks de trage, lange lijnen van Cohen. Deze muziek paste perfect in zaal Hudson, eigenlijk de beste plek voor de echte jazzliefhebber.
[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERSLAG NORTH SEA JAZZ

Aansluitend, in dezelfde zaal, speelde het **Branford Marsalis Quartet**. Een absoluut hoogtepunt. Marsalis is een vaste klant op het festival en hij komt gelukkig steeds in dezelfde samenstelling: Joey Calderazzo (p), Eric Reevis (b) en Justin Faulkner (d). De mannen zijn altijd smetteloos gekleed, maar voor de eerste noot klonk waren de colberts al uit. Calderazzo opende terloops en onopvallend en ineens was het concert blijkbaar begonnen. Na een enkele minuut waren ze al op topsnelheid. Het programma zei over het kwartet: "Dit ervaren viertal wordt al jaren beschouwd als een van de beste, meest intense en innovatieve ensembles ter wereld." Dit werd waarheid gedurende het uur dat ze ter beschikking hadden. Niet alleen in uptempo was het raak, Marsalis waagde het om de meest romantische ballad te spelen op een festival! En dat terwijl de gangpaden vol zaten met mensen en tientallen bij de ingang wachtten en reikhalzend een glimp probeerden op te vangen. Tijdens deze ballad was het toevallig even stil in de buurzaal. De mannen wisten zo'n langzaam stuk aan te laten zwellen, groeien, te laten culmineren, om het daarna weer subtiel terug te brengen bij het uitgangspunt. Calderazzo gebruikte de vleugel ook als conga's. Zodra een stuk klaar was sprong hij op en liep direct weg. Daarna speelde Marsalis langzaam in zijn eentje en liet het evolueren naar free-jazz. Op het eind bleek waarom dit concert zo kort was. Luid gejuich zorgde voor een toegift. Maar niet Faulkner maar Jack DeJohnette ging achter het drumstel zitten. Faulkner koos daarop voor de kruk van Marsalis, en het was interessant te zien dat de band plotseling een heel ander karakter kreeg.

's Middags ontving de Armeens Amerikaanse pianist **Tigran Hamasyan** de Paul Acket Award. De prijs is voor: "een artiest die meer aandacht verdient voor zijn of haar uitzonderlijke muzikantschap". Met zijn vaste trio, Sam Minaie (b) en Arthur Hnatek (d), opende Tigran het concert met klaaglijke Armeense zang, net als op zijn cd *Mockroot*. Even later boog hij de microfoon van zich af en barste het los. Het album werd daarna integraal gespeeld. Tigran bleek een perfectionist. Hij gaf tussendoor via de zangmicrofoon aanwijzingen aan de techniek. Ook schoof hij constant op de pianokruk naar het gedeelte van de vleugel dat zijn speciale aandacht had.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Reinier Baas. (Foto: Joke Schot)

Daardoor leek het alsof er twee piano's in het spel waren. De muziek bestond uit world fusion met uitzonderlijk strakke timing en een buitengewoon lage bas. Die bas had ook allerlei effecten die de muren deden trillen. Er zaten heel heftige passages in, soms zelfs techno, waarbij om de paar maten de Armeense roots van de leider voorbijkwamen. De composities waren intern sterk wisselend en inconsistent.

Het allerlaatste concert van het festival was het **Roy Hargrove Quartet**. Hij werd aangekondigd als het huisorkest. Meestal is hij ook op afterparty's te vinden. Als laatste act heb je altijd de gelegenheid toegiften te geven. Daar was dan ook de hoop van het publiek op gevestigd. Zoals het een rechttoe-rechtaan hardbopbezetting betaamt bliezen Hargrove en altsaxofonist Justin Robinson het eerste thema unisono. Dat ging allemaal vrij netjes en routineus. Hargrove liep alsof hij rugpijn had. Zijn instrumenten lagen op een stoel zodat hij niet hoefde te bukken en hij maakte kleine stapjes als een oude man. De meeste soli waren voor Robinson en die klonk heel wat energiever dan zijn werkgever. Achteraf hoorde ik dat Hargrove dialysepatiënt is. Dat verklaart een hoop. Pas na 25 minuten kwam er vuur in het spel. Tempo en volume gingen omhoog en Robinson schitterde in mid-tempo swing terwijl Hargrove in pak, met hoedje en sneakers, aan de kant stond. De stukken werden nagenoeg aan elkaar geregen zonder aankondigingen en de band speelde steeds door het applaus heen. Hargrove zong 'Never let me go', maar dat hij op trompet en bugel beter klinkt is evident. Met een stukje *Earth, Wind & Fire* en *Strasbourg/St. Denis* kwam er dan echt een eind aan drie dagen muziek. Maar de 41ste editie staat alvast in de agenda voor 8 t/m 10 juli 2016.

Peter J. Korten

GENT JAZZ FESTIVAL

Datum en plaats:

10, 11, 12 juli 2015,
Bijlokesite, Gent.

Tegelijkertijd met het North Sea Jazz Festival in Rotterdam speelt zich het eerste deel van het Gent Jazz Festival af. Tijdens dit festival kun je, zoals saxofonist Yuri Honing tijdens zijn set opmerkte, ervaren hoe het ook kan: 'relaxed en met stijl'. Er wordt niet – en dat zijn mijn woorden weer – zoals bij het North Sea Jazz Festival uit plastic gedronken, maar uit glas genoten. Wel biedt het Rotterdamse festival meer concerten. Je kunt als in een cafetaria kiezen en dat 'tig' keer. Zonder zelfbeheersing haal je hier een hap en daar een slok. Raas je van het een naar het ander, zonder echt te proeven. In Gent krijg je minder concerten voorgeschoteld, als gangen tijdens een exquis diner.

Het festival in Gent beslaat twee weekenden. In dat van 10 tot en met 12 juli kwamen op vrijdag de impro en de moderne jazz aan de bak en op zaterdag de meer gematigde stromingen. Er was ruimte voor een aantal jonge Belgische muzikanten en de oude garde. De programmering van de derde dag voerde naar het optreden van de vocalisten Tony Bennett en Lady Gaga.

vrijdag

Om met de jeugd te beginnen: die was fris, 'to the point' en avontuurlijk. Op de vrijdag mocht **Keenroh** zich **XL** presenteren. Als winnaars van de wedstrijd Jong Jazztalent Gent konden Jan Daelman (fluit) en Thijs Troch (piano) voor de gelegenheid hun duo oprekken tot een nonet. Dat werd gevormd door de altijd weer - terecht - opduikende trompettist Bart Maris, slagwerker Teun Verbruggen, Michel Massot op euphonium, enkele jonge blazers en een bassist. De composities van vooral Kris Defoort werden fris en gedurfd uitgevoerd, waarbij ster Maris niet te beroerd was om tijdens windvlagen met plakband te zorgen dat alle partituren op de standaards bleven. Ik wil maar zeggen: een groep die echt samenwerkte. De muziek was goed te volgen en boeiend. De uit Canada afkomstige, maar in New York woonachtige pianiste-componiste **Kris Davis** stapte met vier basklarinettisten op het podium: Oscar Noriega, Ben Goldberg, Andrew Bishop en Joachim Badenhorst.
[...vervolg in de rechterkolom](#)

Kenny Washington drumde bij Bill Charlap. (Foto: Bruno Bollaert)

Verder had ze gitarist Nate Radley - die een belangrijke rol in het geheel speelde - hammond-organist Antoine Rayon en drummer Tom Rainey meegenomen. Niet de minsten. Ze speelden de muziek van Davis' nieuwe cd 'Infrasound' (zie de recensie elders in Jazzflits 241). Imponerend, maar niet zo avontuurlijk als de jonge Belgen van Keenroh XL.

En dan de grote kanonnen van de vrijdagavond. Eerst de vier oudgedienden van het AACM (The Association for the Advancement of Creative Music). Het kwartet, dat zich als **Jack DeJohnette Made in Chicago** presenteerde, bouwde de set heel rustig op. Het begon met zoeken naar geluidjes en kwam zo langzaam op gang. Opvallend was dat bassist Larry Gray van de vier het meest actief en interessant was. Pianist Muhal Richard Abrams en saxofonist Roscoe Mitchell namen beide periodiek rust en lieten het muziek maken dan over aan hun collega's. Ze wachtten als het ware op 'het moment'. Als het kwam, leek het bij Roscoe Mitchell soms meer op het uitvoeren van atonale muziek, dan op creatief muziek maken.

Het slot aan de eerste avond werd gebreed door bassist-componist-producer **Bill Laswell**, met de Marokkaanse groep, The Master Musicians of Jajouka onder leiding van Bachir Attar. Samen met Hamid Drake's basdrum produceerde Laswell
[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERSLAG GENT JAZZ FESTIVAL

geluidsgolven die zelfs de stoeltjes waar we op zaten deden trillen. Door dit harde geluid kon er niet sneller gespeeld worden dan in een kalm tempo, anders zou de muziek verloren zijn gegaan in flarden. Door al het akoestisch geweld werden de bijdragen van The Master Musicians gereduceerd tot achtergrondmuziek. De Masters zullen er vast tevreden mee zijn geweest. Wel was duidelijk te horen dat uit de trompet van Peter Haynes en de tenor van Peter Apfelbaum lekkere 'grooves' tevoorschijn kwamen.

zaterdag

Tot nu toe heb ik het alleen over het Hoofdpodium gehad. Maar er was ook een Tuinpodium. De pauzes tussen de concerten op het Hoofdpodium werden daar opgevuld met optredens. De eerste avond nam de Cubaanse New Yorker David Virelles op piano drie pauzes voor zijn rekening, samen met een bassist en twee slagwerkers. Hij deed dat met modern uitgevoerde Cubaanse muziek. Op zaterdag mocht het akoestische kwartet van saxofonist **Yuri Honing** de pauzes opvullen. Zijn recente cd 'Desire' overviel mij als koud water, maar deze optredens waren een heerlijk warm bad. Misschien is het Hollands chauvinisme, maar dit kwartet bouwde voor mij het feestje van de avond. De concentratie waarmee drummer Joost Lijbaart de patronen weefde, was een belevenis. Gulli Gudmundson gaf op zijn

Bill Charlap. (Foto: Bruno Bollaert)
[...vervolg in de rechterkolom](#)

Pianist Vijay Iyer. (Foto: Bruno Bollaert)

contrabas melodie aan het slagwerk. Het spel van pianist Wolfert Brederode en de saxofonist maakten dat het geheel als gegoten zat. Wat een fantastische eenheid deze vier musici. Muziek zoals ik het wil horen.

Op het Hoofdpodium lag er voor de zaterdag een veelbelovend en interessant programma in het verschiet. Om te beginnen het trio van pianist **Vijay Iyer**. Bij hem was het techniek alom. Zijn laatste stuk was opgebouwd uit minimal music motieven.

Na Iyer kwam collega-pianist **Abdullah Ibrahim** aan de beurt. Hij speelde prachtige kamermuziek, begeleid door Noah Jackson op cello en bas en Cleave Guyton op dwarsfluit en klarinet. Als de oude pianist speelde kreeg je visioenen van landelijkheid, kerkmuziek, jazz, rust. En dat midden in de stad! De beide medemuzikanten konden Ibrahim een heel eind volgen. Vooral als de cellist zijn contrabas pakte. Maar in de toegift vielen ze door de mand. Abdullah Ibrahim speelde een van zijn bekende melodieën: geïnspireerd, met spanning, met swing, kortom boeiend. Toen Guyton op klarinet samen met Noah Jackson op cello het stuk oppakten, speelden ze zonder enige inspiratie 'slechts' de melodie.

Die inspiratie ontbrak ook bij saxofonist **Charles Lloyd**, die de zaterdag mocht afsluiten. Terwijl hij toch grote begeleiders had: pianist Gerald Clayton en drummer Kendrick Scott.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERSLAG GENT JAZZ FESTIVAL

De voormalige notenvreter speelde hoe-kig en kaal, zonder gedrevenheid. Bij mij kwamen de motieven en thema's niet binnen.

zondag

De derde dag was doordeesemd met standards. De Franse trompettist en bugelspeler **Stéphane Belmondo** speelde stukken die wijlen Chet Baker voor het Deense label Steeplechase had opgenomen. Hij werd begeleid door de bassist Thomas Bramerie en gitarist Jesse van Ruller. Belmondo trad ook wel op met gitarist Philip Catherine en bassist Jean-Louis Rassinfosse. Beiden speelden nog met Chet Baker samen. Toen Van Ruller twaalf jaar geleden eens samenspeelde met Philip Catherine, klonk het alsof hun spel uit één gitaar kwam. Hij was dus op zijn plaats bij Belmondo. De muziek was voorbeeldig mooi.

Pianist **Bill Charlap** speelt in trioverband al bijna twintig jaar met bassist Peter Washington en drummer Kenny Washington. Hun standards konden de toets der kritiek voluit doorstaan. Dat kon niet gezegd worden van de stukken die de oude crooner **Tony Bennett** en de jonge zangeres **Lady Gaga** brachten. Als Bennett door haar op sleeptouw werd genomen, ging het nog wel, maar solo – Lady Gaga moest regelmatig het podium af om nieuwe kleding om zich heen te draperen - werd het zwak reciteren en de melodie suggereren. Dankzij zijn enorme routine redde hij zich wel. La Gaga was ook niet helemaal toonvast, maar die sloeg zich daar als een waar theaterbeest met verve doorheen. De hele grote tent zat vol met fans die alles van die twee als zoete koek vreten. Maar met jazz had dit entertainment niet veel te maken.

Resumerend: de jeugd kwam veelbelovend en geïnspireerd naar voren tijdens de eerste dagen van het Gent Jazz Festival en hadden de oudgedienden moeite om het niveau te halen waarmee ze beroemdheid verwierven. In tegenstelling tot de eerste avond zat de grote zaal de tweede dag behoorlijk vol. Op de derde dag stroomde de tent bij het laatste concert helemaal vol, zij het dat dit opeens heel ander publiek was: de Lady Gaga fanclub. Hoogtepunten waren het optreden van de Belgische jongeren, Vijay Iyer, Abdullah Ibrahim, het Yuri Honig Kwartet en de concerten van Stéphane Belmondo en Bill Charlap.

Hessel Fluitman

Pianiste Kris Davis was imponerend. (Foto: Jos L. Knaepen)

Gent Jazz is een stijlvol jazzfestival.

Marcus Gilmore drumde bij Vijay Iyer. (Foto: Bruno Bollaert)

INTERNATIONAAL JAZZ FESTIVAL MIDDELBURG

Datum en plaats:

23, 24, 25 mei 2015,
Middelburg.

Het internationaal Jazz Festival Middelburg programmeerde jaren Amerikaanse jazzgrootheden. Zo stonden er in het verleden saxofonist Joshua Redman, zanger Gregory Porter, The Bad Plus, pianist Brad Mehldau, zanger Kurt Elling etc. Dit jaar ontbraken de Amerikaanse giganten en was Typhoon de grote naam op het festival. Dat leek wat mager, maar niets bleek minder waar. Het programma bestond uit een mix van buitengewoon Nederlands toptalent en relatief onbekende buitenlandse acts. Dat maakte het festival tot een van de verrassendste festivals van dit jaar.

zaterdag

Het **New Rotterdam Jazz Orchestra** met **Reinier Baas** opende het festival. Gitarist Baas speelde voornamelijk eigen stukken die het orkest in een Gil Evans-stijl speelde. Bijna vanzelfsprekend bracht Baas met 'Who knows Ben van Gelder?' een ode aan saxofonist Ben van Gelder. Het New Rotterdam Orchestra is een mooi orkest met ontzettend veel potentie.

Het festival kende de officiële première van de 'remake' van de Zeeland Suite. Boy Edgar Prijs-winnaar **Jeroen van Vliet** kreeg de uitnodiging om een nieuwe versie te componeren. De suite werd uitgevoerd door een geweldige Nederlandse bezetting met onder anderen gitarist Anton Goudsmit, de saxofonisten Mete Erker, Alex Simu (die Joris Roelofs verving) en natuurlijk de componist Jeroen van Vliet op piano. Opvallend was het nieuwe stuk 'Water works' en het arrangement van Cuypers' origineel 'Joplin'. Anton Goudsmit zorgde, zoals altijd, voor de vrolijke noot: "Zijn jullie een beetje trots op de Zeeland Suite?". Niet alleen Zeeland, maar heel Nederland kan trots zijn op dit meesterwerk. Pianist Jeroen van Vliet verdient alle lof! Het uit Manchester afkomstige pianotrio **Go Go Penguin** voldoet in geen enkel opzicht aan de traditionele eisen van een pianotrio. Het trio is eerder een bastrio, waarin bassist Nick Blacka de hoofdrol opeist. Het trio bracht een muur van geluid: een heel positieve muur van geluid. Deze zomer maken ze opnames voor Blue Note. De nieuwe plaat wordt ongetwijfeld iets om naar uit te kijken.
[...vervolg in de rechterkolom](#)

Bill Evans greep terug op The Allman Brothers. (Achieffoto)

De zaterdag werd afgesloten met **Bill Evans**. Met zijn Soulgrass bracht de saxofonist southern rock à la The Allman Brothers: veel gitaarwerk en samenzang van de leden van de band. De samenzang was lang niet altijd zo zuiver, maar dat deed er eigenlijk niet toe. De band zou niet misstaan hebben op Woodstock. Voor de doorgewinterde jazzrockliefhebber die expliciet voor de Bill Evans uit de periode van Miles Davis kwam, was dat enigszins tegenvallend. De als 'special feature' aangekondigde gitarist Murali Coryell leek in geen enkel opzicht op zijn fameuze vader. Aan het einde van het concert volgde de samenvatting met het nummer 'Love is working overtime', een onmiskenbare ode aan Greg Allman.

zondag

Het kwintet van pianist **Gideon van Gelder** offereerde warme jazzklanken op de zonnige zondagmiddag. Altsaxofonist Lars Dietrichs klanken weerkaatsten fraai tegen de muren van de middeleeuwse abdij waar het festival plaatsvond. Het concert was een schitterende mix van Van Gelders albums 'Perpetual' en 'Lighthouse'. Van Gelder ziet de stem eerder als instrument dat moet opgaan in het muzikale geheel, dan als instrument dat op
[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERSLAG JAZZ MIDDELBURG

de voorgrond hoort te staan. Zangeres **Lilian Vieira** vulde in die rol de akkoorden van Van Gelder schitterend aan. Hier en daar riep dit herinneringen op aan de vervlogen jaren van Chick Corea en Flora Purim in Return to Forever, maar Van Gelder c.s. zijn mooier, nieuwer en verfrissender. Drummer Jamie Peet vulde het geheel geniaal aan. Het Gideon van Gelder Kwintet liet zien dat ze van internationale allure zijn.

Lilian Vieira. (Archiefphoto: Tom Beetz)

Over **Benjamin Hermans New Cool Collective** kan ik kort zijn. Het collectief zorgde voor feestelijke verlichting. Waarna het de beurt was aan saxofonist en jazzvernieuwer **Steve Lehman**. De insiders kenden hem al! Hij had een verrassend octet meegenomen, wat voornamelijk van bladmuziek speelde. Lehman vroeg ludiek en omslachtig om wasknijpers zodat de stapels bladmuziek niet van het podium zouden waaien. En terwijl hij zelf de wasknijpers plaatste, gaf hij toe dat het wegwaaien van de partituren misschien ook een mooi effect zou hebben. Dat was maar zo de vraag: zijn muziek leunde zwaar op de composities en arrangementen. Zijn stukken waren verrassende harmonische klankstructuren, vol dissonanten. Toch laat Lehman zien dat hij uit de Amerikaanse traditie komt. Het octet bracht een verrassende interpretatie van Bud Powells [...vervolg in de rechterkolom](#)

Jeroen van Vliets 'Zeeland Suite' is een meesterwerk. (Persfoto: Rens Horn)

'Glass enclosure'. Solo's zijn bij Lehman opgeofferd voor het collectieve geluid. Er waren hooguit enkele geïmproviseerde duetten.

Halverwege wisselde vibrafonist Chris Dingman de stemming van zijn complete instrument. Lehman vulde die tijd met een solistische meditatie gewijd aan het grote voorbeeld pianist Bud Powell. Helemaal solo was dat niet, omdat hij het interactieve computerprogramma XXX/MSP gebruikte. Daarmee wordt de computer niet als sampler gebruikt, maar functioneert deze als actieve instrumentalist. Dat leverde een bijzonder interessant effect op. In de nieuwe vibrafoonstemming volgde '13 colors', een schitterend stuk vol onnavolgbare dissonanten. Lehman liet zien dat de Amerikaanse jazztraditie nog steeds interessante en verrassende vernieuwingen voortbrengt.

Dhafer Youssef kwam met een traditioneel jazzpianotrio, maar dan weer eentje dat eigenlijk helemaal niet traditioneel klonk. De Tunesische oud-speler breidde dat geluid uit met Arabische toonladders. Ook zijn superhoge zangstem viel uitstekend bij het enthousiaste publiek.

maandag

De uit Parijs afkomstige **Guillaume Perret & The Electric Epic** boden een interessante mix van electric jazz doordrenkt van symfonische rock. Het jazzrockgeweld werd hier en daar verlaten. Het interessantste moment was een duet met drummer Yoann Serra, waarbij tenorist Perret soleerde over zijn ter plaatse gecreëerde fuga-achtige samples.

Na al het zware geweld uit Parijs, sloot de multi-inzetbare rapper **Typhoon** het festival met vrolijke swingende klanken in feeststemming af.

Het Jazz Festival Middelburg bracht dit jaar misschien niet de grote mainstream-namen, maar wel Nederlandse toppers van wereldniveau, aangevuld met nieuwe opkomende groepen. De afwijking van de mainstream maakte het Internationale Jazz Festival Middelburg tot misschien wel het verrassendste festival van dit jaar.

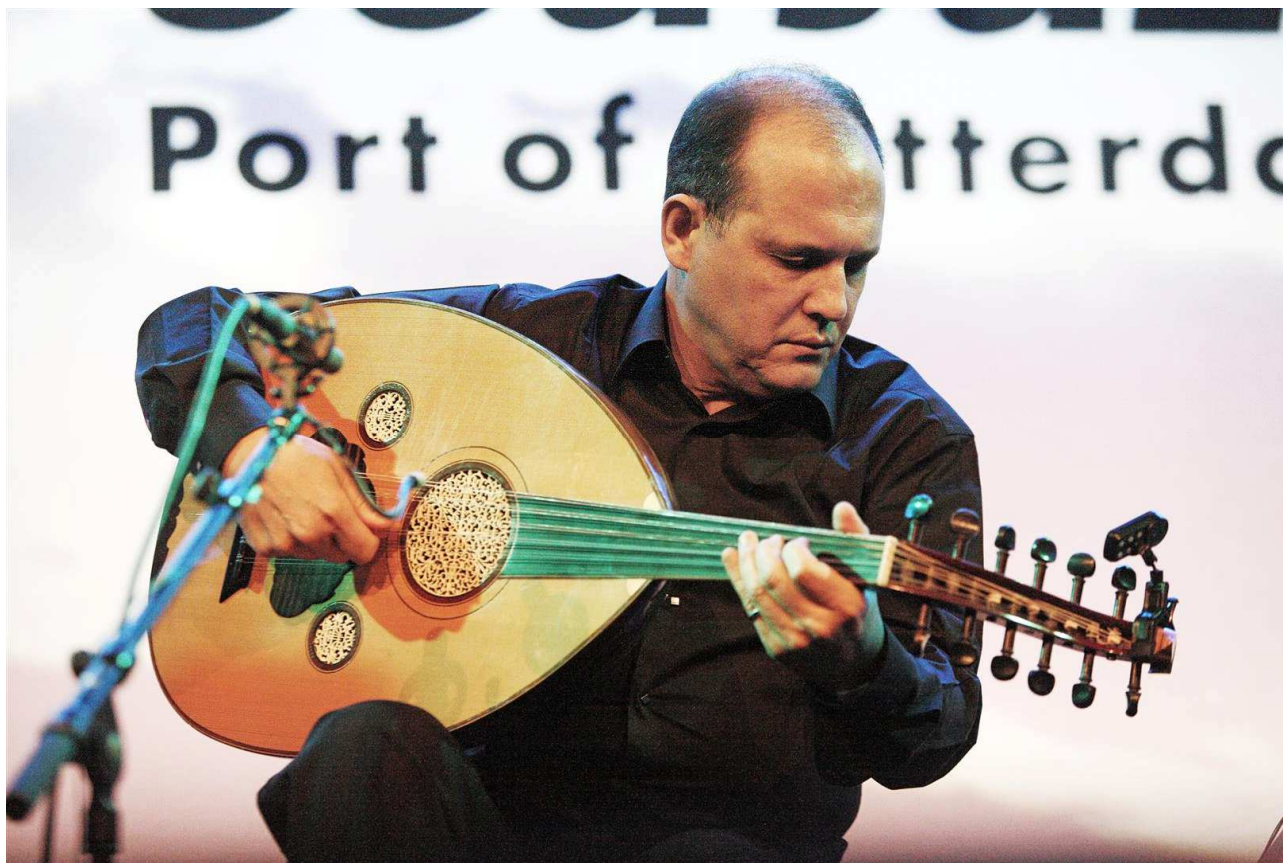
Bart Hollebrandse

Zangeres Cassandra Wilson. (Foto: Joke Schot)

Herbie Hancock (links) en Chick Corea. (Foto: Joke Schot)

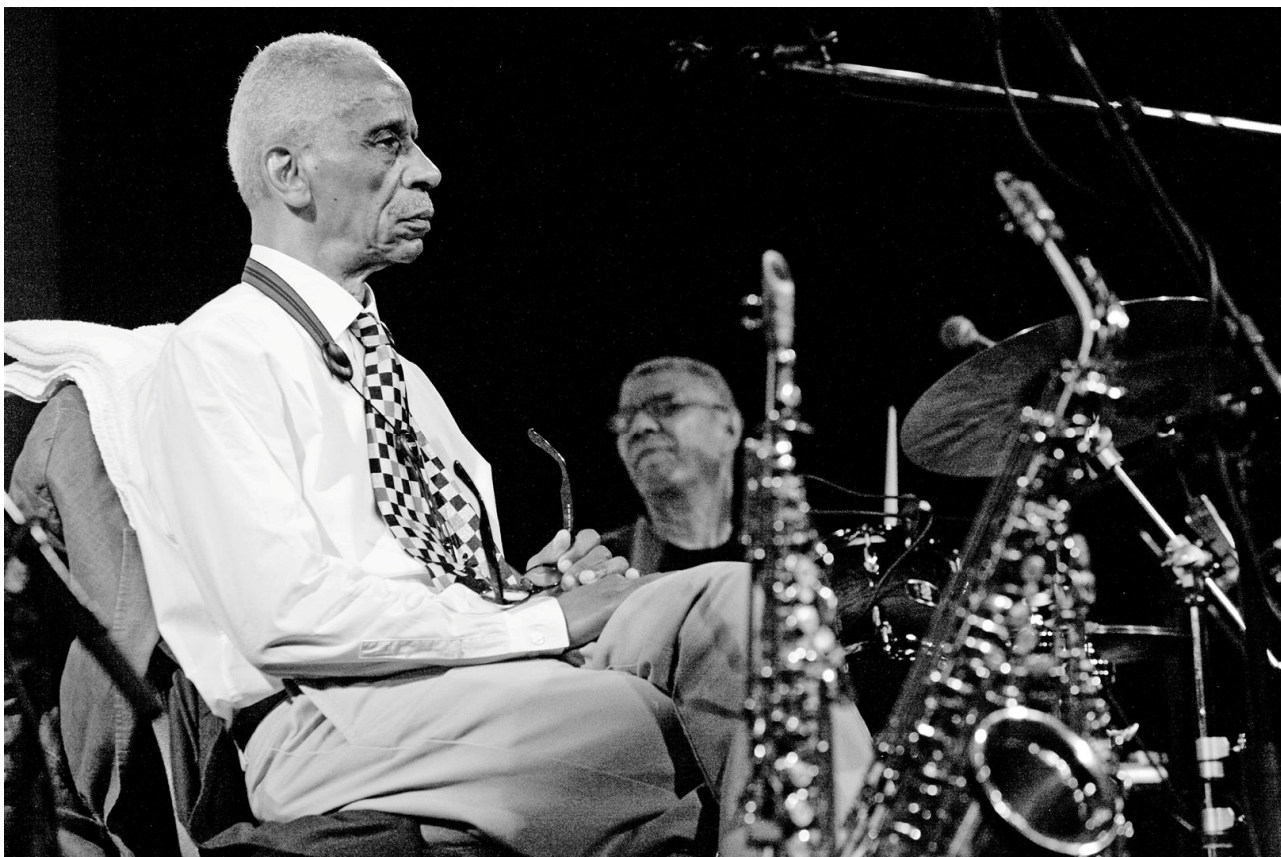
Anouar Brahem. (Foto: Joke Schot)

Alex Han en Marcus Miller (rechts). (Foto: Joke Schot)

Ack van Rooijen. (Foto: Joke Schot)

Roscoe Mitchell (links) en Jack DeJohnette. (Foto: Joke Schot)

Lee Konitz. (Foto: Joke Schot)

Dee Dee Bridgewater. (Foto: Joke Schot)

Laura Mvula en Metropole-dirigent Jules Buckley. (Foto: Joke Schot)

Avishai Cohen. (Foto: Joke Schot)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/ hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Reinier van Bevervoorde, Arne Van Coillie, Mike del Ferro, Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Jan Nieuwenhuis, Roos Plaatsman en Jorre Reynders. **Fotografie:** Tom Beetz, Jos Krabbe, Joke Schot, Jean Schoubs, Willem Schwertmann. **Website:** Henk de Boer. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

